

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

Wydział Etnolingwistyki

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA DEBATY ETNOLINGWISTYCZNE

INTERNATIONAL CONFERENCE ETHNOLINGUISTIC DEBATES

CONFERENCIA INTERNACIONAL DEBATES ETNOLINGÜÍSTICOS

Język w kulturach, kultury w językach

Language in Cultures, Cultures in Languages

La lengua en las culturas, las culturas en las lenguas

STRESZCZENIA / ABSTRACTS / RESÚMENES

15-16 września 2025 / September 15-16, 2025 / 15-16 de septiembre de 2025

Poznań

**MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA DEBATY ETNOLINGWISTYCZNE
INTERNATIONAL CONFERENCE ETHNOLINGUISTIC DEBATES
CONFERENCIA INTERNACIONAL DEBATES ETNOLINGÜÍSTICOS**

**Język w kulturach, kultury w językach
Language in Cultures, Cultures in Languages
La lengua en las culturas, las culturas en las lenguas**

Pod Patronatem Honorowym Jej Magnificencji
Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Under the Honorary Patronage of Her Magnificence
Rector of Adam Mickiewicz University in Poznań
Bajo el patrocinio honorífico de la Rectora Magnífica
de la Universidad Adam Mickiewicz en Poznań
prof. dr hab. Bogumiły Kaniewskiej

Organizatorzy konferencji / Conference organizers / Organizadores de la conferencia

Wydział Etnolingwistyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Faculty of Ethnolinguistics, Adam Mickiewicz University in Poznań
Facultad de Etnolingüística de la Universidad Adam Mickiewicz de Poznań

we.amu.edu.pl
al. Niepodległości 4,
61-874 Poznań

Fundacja im. prof. Tadeusza Zgółki
fundacjazgolka.pl

✉ etnodebaty@amu.edu.pl
🌐 etnodebaty.web.amu.edu.pl

Aleksandra **AGACIAK**

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
aleaga@amu.edu.pl

Transoceaniczna i czasowa podróż kultury na skrzydłach piosenki i rola przekładu melicznego w rozumieniu międzykulturowym

Prelekcja podejmuje refleksję nad piosenką jako nośnikiem kulturowej pamięci i narzędziem międzykulturowej komunikacji, ze szczególnym uwzględnieniem roli przekładu melicznego. Na przykładach pieśni tradycyjnych z Ameryki Łacińskiej, Europy Środkowo-Wschodniej oraz afroamerykańskich spirituals, analizowane będą wspólne wątki dotyczące opresji, migracji, pracy, duchowości i oporu.

Szczególne uwaga poświęcona zostanie zjawisku przekładu melicznego – nie tylko jako aktu językowego, ale także kulturowego i estetycznego. Omówimy rolę Teorii Skoposu Vermeera oraz Strategii Pięcioboju Lowa w procesie tłumaczenia melicznego i przygotowania pretranslatorskiego.

W wystąpieniu omówione zostaną wyzwania, jakie stoją przed tłumaczem utworu słowno-muzycznego: zachowanie sensu przy jednoczesnym dopasowaniu do struktury muzycznej, oddanie kontekstu kulturowego oraz zachowanie rytmiczno-lingwistycznej spójności. Przekład meliczny okazuje się nie tylko technicznym zadaniem, ale również aktem interpretacji i mediacji między kulturami.

Celem prelekcji jest ukazanie, że pieśń – jako forma sztuki żywej – przekracza granice języków, czasów i kontynentów, a przekład meliczny odgrywa kluczową rolę w jej transkulturowym oddziaływaniu.

Alexander **BOGOMOLOV**

National Institute for Strategic Studies, Ukraine, Kyiv
alex28aug@gmail.com

The meaning of ANGER within the Egyptian revolutionary discourse

In contrast to the Arabic ĠAḌAB, which as part of jum‘at al-ġaḍab (‘Friday of Wrath’) – the title of the 4th day of the Tahrir square protests (January 28, 2011) – soon became a staple of the January 25 revolution’s discourse, its Ukrainian equivalent(s) never registered among prominent concepts of the local revolutionary discourse either in the 2004 Orange revolution, or the more recent and bloody 2013-14 events. It means ANGER never became a matter of public discussion, even if many were desperately enraged. What this parallel suggests is that not only the manifestation of ANGER (verbal or otherwise), but also the meaning ascribed to the public expression of emotions in a political context may vary across cultures. While being largely spontaneous, the

manifestation of popular disgruntlement during the Arab Spring also served a certain communicative goal, whose mode of expression was deeply embedded in local culture. With a popular chant *al-qīṣāṣ al-qīṣāṣ ǧarbū ihwatnā bi-r-raṣāṣ* ('Retaliation! retaliation! They hit our brothers with bullets') the same Friday of Wrath foregrounded another concept *QIṢĀṢ* (retaliation). The notion of RETALIATION was evoked in response to the killing of est. one thousand protesters. Since then, many rallies highlighted *QIṢĀṢ* as a core element of slogans, cf. *jum'at al-qīṣāṣ* (the 'Friday of Retaliation' rally, which occurred on 8.07.2011). A critically minded local observer even described the entire January 25 revolution as *ṭawrat al-qīṣāṣ* ('the revolution of retaliation'). The phrase is cited in an article titled 'the Culture of Retaliation and Revenge' (*ṭaqāfat al-qīṣāṣ wa l-intiqām*) by an Egyptian journalist Rola Kharsa (*al-Miṣrī al-Yawm*, 14.2.2012). Throughout the revolution, the phrase was also used by the revolutionaries in reference to specific campaigns. A mode of communication was thus established whereby the authorities would persistently resort to violence and the protesters responded with calls for RETALIATION. Known since Babylonian times, *QIṢĀṢ* reflects the *lex talionis* ('an eye for an eye') principle and is prolifically discussed to this day in books on Muslim jurisprudence. In modern Muslim cultures, *QIṢĀṢ* represents a religiously sanctioned idea of JUSTICE that aims primarily at preserving communal peace. To use it as a political slogan, however, even naming it sometimes as one of the demands (*maṭālib*) or goals (*aḥdāf*) of the revolution, had been an innovation for an Arab discourse of defiance. In this presentation I will focus on semantic links underlying the notions of ANGER (also expressed as *ĠAYṢ* in the normative Islamic discourse) and *QIṢĀṢ*, and the significance of it in the political discourse as an element that both empowered the protesters and discursively undermined (challenged the legitimacy of) the authorities. The presentation draws on an extensive corpus of Egyptian media texts and other relevant sources, collected as part of a broader research of the Egyptian revolutionary discourse of 2011 – 2014; the methodology combines discourse analysis with cognitive semantics and sociopragmatics.

Anna BOROWIAK

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
annaboro@amu.edu.pl

Neologisms in Contemporary Korean as a reflection of changes in extra-lingual reality

Language is a living entity and as such undergoes constant changes. In fact, coining new words is an inevitable process caused, or somehow even forced by the constant and unavoidable changes in extra-lingual reality we live in, in order to keep up with the pace of those changes reflecting the growing cognitive complexity of the world. These coinages, considering the growing pace of life, often reveal the increasing degree of compression of lingual signs, they are intended to represent. The aim of this study is to analyze neologisms in order to inquire into possible changes in Korean extra-lingual reality.

***Obraz dziewczynek i chłopców w serii podręczników do języka
polskiego jako obcego dla dzieci i młodzieży Raz, dwa, trzy i po polsku
mówisz Ty!***

Na naukę języka polskiego jako obcego decyduje się coraz większa liczba osób. Każdego roku wydawane są nowe propozycje podręcznikowe skierowane do adeptów mowy polskiej. Możemy znaleźć wśród nich zarówno książki przeznaczone dla osób dorosłych, jak i takie skierowane do dzieci i młodzieży.

Bardzo często podręczniki są podstawowym źródłem kontaktu z polszczyzną, przez co stają się one oknem na poznawany świat – w tym przypadku na język polski i polskie społeczeństwo. Materiał językowy zgromadzony w tego typu publikacjach pozwala zatem uczącym się przyswajać nie tylko język, lecz także wzorzec kulturowy (prawdziwy lub nie).

Badania nad językowym obrazem w podręcznikach do języka polskiego jako obcego nie są novum, jednak dotychczas nie dotyczyły one obrazu osób niedorostych. Warto zatem przyrzeć się sposobom kreowania dziewczynek i chłopców w publikacjach skierowanych do dzieci i młodzieży uczących się języka polskiego jako obcego.

Źródłem materiału będą podręczniki i materiały uzupełniające wydawane w latach 2015–2018 w serii Raz, dwa, trzy i po polsku mówisz Ty!. Są to materiały do języka polskiego jako obcego przeznaczone dla ukraińskiej młodzieży uczącej się na poziomach od A1 (tom 1.) do poziomu B2+/C1 (tom 5.). Autorkami serii są: Katarzyna Kołak, Małgorzata Malinowska, Anna Rabczuk i Dorota Zackiewicz.

Głównym pytaniem, na które zamierzam odpowiedzieć, jest to, w jaki sposób kreowane są postaci dziewczynek i chłopców we wskazanej serii – czym się charakteryzują, jak wyglądają, czym się interesują i jakie aktywności podejmują. W pierwszej fazie badań dokonam selekcji materiału – z wszystkich dostępnych tekstów (w tym z pojedynczych zdań będących przykładami w ćwiczeniach) wybiorę te dotyczące dziewczynek i chłopców, a następnie przeanalizuję je pod kątem interesujących mnie cech, aktywności i zainteresowań. Tak przeprowadzona analiza pozwoli przedstawić obraz dziewczynek i dziewczyn w podręcznikach do języka polskiego jako obcego.

Dodatkowym źródłem materiału do analizy będą także grafiki zamieszczone w badanych publikacjach.

Jessica **CHANDRAS**

University of North Florida
j.chandras@unf.edu

Learning Caste: Identity, Inequality, and Everyday Experiences of Banjara Students in Education

In this paper, I examine how students from a Denotified Tribe in rural India develop an understanding of their social positionality through educational experiences, with particular attention to intersections of caste, class, language, and religion in everyday school interactions. Through an analysis of ethnographic data collected through participant observation and interviews in 2022 and 2023 with students from the Denotified Tribe, Banjara, and Banjara and non-Banjara educators, the paper explores how subtle, yet pervasive identity markers and language ideologies paradoxically reinforce caste hierarchies. Although individuals of higher castes and classes avoid direct discussion of caste, caste identity remains clearly legible through numerous social and cultural signals that children learn to interpret from an early age and the unique positioning of one school in a rural region of Maharashtra. Banjara students come to understand their social position in three fundamental ways: 1) through daily interactions that make caste categories and hierarchies visible, 2) through an internalization of expectations and limitations based on caste categories and 3) through the silence around caste that often stalls acknowledgement and repair of caste-based inequalities. How Banjara children navigate and make meaning of their identities and social position in and through education reveals the persistent role of caste in structuring educational experiences and their future aspirations. The main argument of this chapter is that caste is entrenched in everyday experiences and not only a bureaucratic category. These findings contribute to discussions on educational policy and practice aimed at addressing caste-based inequalities in Indian education.

Adrianna **DUNAJSKA**

Uniwersytet Gdański
ada.slabinska@gmail.com

Język dramatów Bernarda Sychty jako własna droga do standaryzacji języka kaszubskiego

Jeśli chodzi o regionalną odmianę kaszubskiego Sychta nie ma poprzedników, pozostaje niezmiennie fenomenem według Andrzeja Bukowskiego. Choć nie sposób nie zgodzić się z tą opinią. Cechą łączącą wszystkie utwory Sychty jest ich realizm oraz ukazanie zwyczajów i obyczajów oraz życia duchowego Kaszubów i Kociewiaków. Nie ma innego podobnego materiału

wśród literatury kaszubskiej. Dzięki tej imitacji rzeczywistości mógł rzeczywiście wpływać na kształtowanie się języka, chociażby poprzez swoje dzieła literackie, które stały się skarbnicą kultury ludowej. Opisane w dziełach tradycje i obyczaje są jakże realne, ponieważ w „nich wyrósł” jako młody chłopiec. Poza tym prowadził liczne badania etnograficzne oraz folklorystyczno-językowe. Z jego dramatów wyrasta więc rzeczywistość prawdziwa i codzienność ludzi żyjących na Kaszubach, jak i Kociewiu, gdzie przebywał w dalszej części swojego życia. Oprócz tego bowiem jak wspomniałam, że Bernard Sychta był z zamiłowania etnografem, to również leksykografem. Jego monumentalne dzieło „Słownik gwar kaszubskich” wyznacza równie monumentalne trendy językowe. Szczególnie ważne wydawać by się mógł fakt, że po dziś dzień nie powstał lepszy słownik. Późniejsi badacze wykazali, że dzięki niemu było możliwe szczegółowe badania nad fonetyką, morfologią, leksykografią oraz etymologią. W kontekście tego można zauważyć, że 4 tysiące przysłów i 8 tysięcy frazeologizmów, stanowi dokładnie 40 procent kaszubskich idiomów. Ponadto autor zapisał moc innych gotowych formuł słownych, np. przekleństw, zaklęcia, formuły, uroki itp. Słownik ten stanowi więc niepodważalne odniesienie do badań nad językiem kaszubskim, gdyż od niego można rozpocząć kształtowanie się normy języka kaszubskiego.

Michael **FARRIS**

Adam Mickiewicz University
maf@amu.edu.pl

Sign Languages and Deaf Culture in a Digital Age

Most people associate sign languages with the mitigation of disability. That is they think of them in terms of being used in the education of Deaf children or helping Deaf adults stay informed of current events. This is understandable since most people's exposure to sign language is limited to seeing hearing sign interpreters in the media. This is, however, also the source of many misconceptions about the nature of sign languages. These are often mutually exclusive including the idea that sign languages mimic the structures of speech or that there is a universal sign language. In reality, sign languages are independent of spoken languages and, despite some general structural similarities, each other. In addition, Deaf communities also have a rich if unwritten culture and follow norms that are often distinct from the hearing majority. Another popular idea was that the advent of cochlear implants in the early 1990s would mean the end of sign languages. To the contrary, the use of sign languages, including Polish Sign Language (PJM – polski język migowy) and International Sign (IS), an incipient pidgin, seems stronger and more visible than ever. While not invented for this purpose, smartphones and digital platforms such as youtube have created new channels for usage and ways for Deaf people to communicate with each other in their preferred languages. This presentation will briefly outline some the traditional and modern outlets in the usage of sign languages including PJM and IS.

Swietłana **GAS**

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
sgas@amu.edu.pl

Językowy obraz morza we „Wspomnieniach z podróży do Ameryki” (1894) Jan Pindóra

Przedmiot badań stanowi językowy obraz morza w wydanej w 1894 roku w Cieszynie książki pt. „Wspomnienia z podróży do Ameryki” autorstwa znanego na Śląsku Cieszyńskim działacza narodowego, teologa ewangelicko-augsburskiego, pastora i tłumacza Jana Pindóra. Opisywana we wspomnieniach wyprawa do Stanów Zjednoczonych, która się odbyła w roku 1893, została poprzedzona wyjazdem do Wielkiej Brytanii.

W analizowanym tekście odnotowano różnorodne słownictwo z pola tematycznego „morze, ocean, woda morska”, np. nazwy obszarów wodnych i ich części (morze, ocean, słona woda morska, wały morskie), flora i fauna (delfiny, ryby), zjawiska pogodowe (burza), wytwory działalności ludzkiej (okręt towarowy, osobowy, salonowy, łódź, łódka i td.). W referacie skupię się na analizie tych leksemów, ich łączliwości leksykalnej, a także na aktualizowanych w tekście różnorodnych konotacjach. Szczególną uwagę zwrócę na metaforykę morską.

Adam **GLAZ**

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
adam.glaz@mail.umcs.pl

Etnolingwistyka w nowych sytuacjach

W referacie zostanie postawione pytanie o najważniejsze wyzwania, przed jakimi stoi etnolingwistyka w 2025 roku – przy czym etnolingwistykę rozumie się tu jako badanie języka w relacji do zbiorowego podmiotu poznającego (to element etno w nazwie dyscypliny, ale rozumiany szeroko i nie ograniczony do etnosu). Ramy wystąpienia konferencyjnego pozwalają na zasygnalizowanie i krótkie omówienie dwóch takich, powiązanych ze sobą obszarów:

1) Etnolingwistyka w obliczu dużych modeli językowych (LLMs). Wyzwaniem jest tu zmierzenie się z pytaniem, czy coraz powszechniejsza obecność tego typu modeli w formie czatów, botów i wirtualnych asystentów może doprowadzić do sytuacji, w której dominującymi wzorcami komunikacyjnymi staną się nie wzorce „ludzkie”, lecz właśnie te, w których uczestniczy sztuczna inteligencja? Czy w konsekwencji będzie ona imitować samą siebie? Jeśli tak, jaką rolę będą wtedy odgrywać etnolingwistyczne opisy języka, jaki podmiot poznający znajdzie się w orbicie ich zainteresowań?

2) Etnolingwistyka w obliczu nowych odkryć dotyczących natury języka. Coraz wyraźniej widać, iż język prawdopodobnie nie jest zdolnością wyłącznie ludzką (zob. np. Amphaeris i in. 2022; Arnon i in. 2025) – w związku z tym może powstać potrzeba nowego zdefiniowania lingwokultury (gdzie kultura nie stoi w opozycji do natury), konceptualizacji kulturowych, a także samego języka. To właśnie zadanie dla etnolingwistów.

Co ciekawe, eksploracje granic języka, kultury i poznania mają również miejsce na obszarze literatury – przytoczne zostaną dwa przykłady: powieść *Spadkobiercy* Williama Goldinga z 1954 r. oraz *Klara i Słońce* Kazuo Ishiguro z 2021 r. Świat opisywany jest w nich z niejako przeciwstawnych perspektyw: wczesno-ludzkiej (wspólnota neandertalska) u Goldinga i post-ludzkiej (z perspektywy androida) u Ishiguro. Refleksja etnolingwistyczna może wnieść znaczący wkład w rozumienie powstającego w prozie obu powieści efektu dziwności, nieprzystawalności znanego nam języka do nieznanego obrazu rzeczywistości.

Magdalena GRABOWSKA

Gdansk University/Uniwersytet Gdański
magdalena.grabowska@ug.edu.pl

Odejście od Kościoła w słowach: narracje biograficzne i medialne konstrukcje apostazji

Niniejszy artykuł analizuje, w jaki sposób apostazja — rozumiana jako formalne lub nieformalne odejście od Kościoła katolickiego — jest konstruowana i negocjowana zarówno w dyskursie biograficznym, jak i w przekazach medialnych. Łącząc analizę dyskursu wspomaganą korpusowo z jakościową lekturą bliską tekstu, badanie obejmuje wybrane świadectwa osobiste oraz teksty prasowe pochodzące z konserwatywnych i liberalnych źródeł. Celem jest ukazanie, w jaki sposób wybory językowe odzwierciedlają i współtworzą szersze napięcia ideologiczne dotyczące wiary, tożsamości i religii instytucjonalnej. Analiza najczęstszych słów kluczowych, kolokacji i konkordancji pokazuje, że narracje apostazji oscylują między silnie zindywidualizowanym doświadczeniem a społecznie osadzonymi debatami o roli Kościoła we współczesnym społeczeństwie. Relacje biograficzne podkreślają sprawczość jednostki, moralne uzasadnienie i osobistą przemianę, natomiast dyskurs medialny ma tendencję do upolityczniania apostazji, przedstawiając ją jako symptom sekularyzacji lub kryzysu instytucjonalnego. To podwójne ujęcie ukazuje apostazję zarówno jako decyzję osobistą, jak i publiczne oświadczenie, wpisane w konkurencyjne strategie dyskursywne. Badanie to przyczynia się do lepszego zrozumienia, jak odejście od religii jest językowo konstruowane i ideologicznie negocjowane w różnych gatunkach i kontekstach. Podkreślając współzależność głosu jednostki i ramowania medialnego, artykuł rzuca światło na złożony krajobraz dyskursywny kształtujący współczesne przedstawienia odejścia z Kościoła.

Agnieszka **GRACZYK**

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
aga.graczyk@amu.edu.pl

Wiara, język i historia. Głos chrześcijańskiej mniejszości Iraku w cieniu zapomnienia

Syryjski dialekt aramejski, używany przez asyryjską i chaldejską społeczność chrześcijańską w Iraku, stanowi jeden z najstarszych żywych języków świata. Jego znaczenie wykracza poza komunikację – jest głęboko zakorzeniony w liturgii Kościołów Wschodnich, pełniąc funkcję sakralną i tożsamościową. W obliczu złożonej historii Iraku, obejmującej wojny, prześladowania religijne, migracje i marginalizację mniejszości, społeczność ta znalazła się na granicy przetrwania. Liczba osób posługujących się językiem syryjskim dramatycznie spada, a młodsze pokolenia coraz rzadziej mają kontakt z językiem przodków.

Artykuł analizuje, w jaki sposób język syryjski funkcjonuje jako przestrzeń kulturowej ekspresji i oporu wobec utraty tożsamości. Szczególną uwagę poświęcono roli edukacji – zarówno formalnej, jak i nieformalnej – oraz obecności języka w mediach lokalnych i diasporowych. Przedstawione zostaną inicjatywy szkół, organizacji religijnych i społecznych, które podejmują wysiłki na rzecz rewitalizacji języka poprzez nauczanie, publikacje i transmisje liturgiczne.

Jednak język to tylko jeden z wymiarów bogatego dziedzictwa tej społeczności. Artykuł uwzględnia również znaczenie tradycji religijnych, rytuałów liturgicznych, symboliki i pamięci historycznej, które wspólnie tworzą unikalną tożsamość chrześcijan Iraku. Poprzez analizę kultury codziennej, historii prześladowań i duchowego oporu, tekst ukazuje, jak język, religia i kultura splatają się w walce o zachowanie wspólnoty w warunkach zagrożenia egzystencjalnego.

Zsófia **HIDVÉGI**

Eötvös Loránd University, Budapest
hidvegi.zsofia@btk.elte.hu

Linguistic revitalization as a way to reconstruct identity - challenges of the Ryūkyūan linguistic revitalization

There is still a strong misconception that Japan is a mono-ethnic and monolingual country. The ideology was born in the Meiji era (1868-1912) as a way of promoting the unification of the ever-expanding modern nation-state (Carroll 2001, Heinrich 2012). Although the assimilation policy of minorities and the violent standardisation efforts were significantly mitigated by the change in the Japanese political and ideological environment after the Second World War, the language shift in

the case of the minority languages (Ainu, Ryūkyūan, Hachijō) has advanced significantly, and they are now classified by UNESCO as definitely or severely endangered. In the aforementioned cases, the language shift is strongly correlated with the dissociation from the non-Japanese indigenous identity. Despite the strong monolingual and standardization policy, the Japanese language varieties could and can hold their presence, because they have played a historically and culturally crucial role in expressing individual belonging, and some dialects still have a very high hidden prestige. However, the minority languages seem to have lost their role as identity markers due to the cultural assimilation process, therefore their revitalisation should not only aim at language transfer and changing the social and political context, but also at finding ways to reintegrate them as identity markers in the life of the speech community.

The aim of the presentation is to examine how the speech community of the Ryūkyū Islands relates to the linguistic varieties of the region, and how this relationship influences their language use, their self-identification, and the attitude towards language revitalization efforts. One of the focus of the research is the regional language policy which tries – and fails – to unify the diverse Ryūkyūan communities in attempt to create an umbrella term (shimakutuba – the language of the islands) and identity for a unified, and possibly standardized revitalization movement. The paper will also point out that there are limitations of the identity negotiation theory of Bucholtz-Hall (2004, 2005), and in the case of minoritized and indigenous communities, language use and linguistic identity are not simply results of position negotiation. It is shaped and forcefully limited by linguistic resources, attitudes and ideologies of the speech communities in question.

Positionality disclaimer: the presenter is not a member either the Japanese, nor the Ryūkyūan speech communities.

Joanna **JABŁOŃSKA-BAYRO**

Uniwersytet WSB Merito w Poznaniu
joanna.jablonska-bayro@poznan.merito.pl

Lenguaje, identidad y relaciones de poder en el voluntariado para el desarrollo: las perspectivas de los socios locales del programa alemán weltwärts en Jalisco, México

En mi ponencia analizaré la articulación entre lenguaje, identidad y relaciones de poder en el contexto de programas internacionales de voluntariado para el desarrollo. Me enfocaré en la presencia de los jóvenes voluntarios del programa alemán weltwärts en las organizaciones no gubernamentales en Jalisco, México. El estudio se basa en entrevistas semiestructuradas y grupos focales con diversos actores locales: empleados y beneficiarios de organizaciones socias, mentores de los voluntarios y familias anfitrionas. El análisis temático de las entrevistas permitió identificar el idioma como un importante eje de las experiencias de voluntariado. Desde una perspectiva procesual y performativa de la identidad, examino cómo el lenguaje no solo

refleja, sino que construye y transforma identidades de los involucrados a través de prácticas situadas. El marco teórico se centra en el papel de las ideologías lingüísticas y de la indexicalidad social del lenguaje como mediadoras de categorizaciones sociales, procesos de pertenencia y asimetrías de poder. La indexicalidad (o sea, el modo en que el lenguaje funciona como señal de la identidad del hablante) se manifiesta en las entrevistas cuando los participantes interpretan el alemán mismo y el acento alemán como marcas de diferencia, pero también cuando el aprendizaje del español se percibe como un indicador de un sentido de pertenencia en transformación. Las ideologías lingüísticas (entendidas como creencias socialmente informadas que tengan individuos y grupos sobre los idiomas) igualmente atraviesan las entrevistas. En particular, destaca el contraste entre los significados que los entrevistados atribuyen al uso del español y del inglés dentro del contexto del voluntariado. Entre otros, se cuestiona, aunque solo implícitamente, la superioridad del inglés por ser una lengua global, mientras se reconoce el español como un capital lingüístico deseable y valioso. Estos hallazgos cobran importancia en el contexto de los supuestos poscoloniales que siguen informando los discursos y la práctica de los programas internacionales de voluntariado para el desarrollo.

Marta **JACKOWSKA-UWADIZU**

Uniwersytet Warszawski
m.jackowska-uwadizu@uw.edu.pl

From Oral Tradition to Digital Expression: The Evolution of Tuareg Collective Identity

The linguistic image of the world is widely regarded as a crucial factor in exploring collective identity. For well-documented languages, identifying core concepts is relatively uncomplicated, thanks to the wealth of linguistic resources and complementary ethnographic data collected by anthropologists, ethnologists, and other scholars. This presentation, however, centers on the Tuareg people—a community rooted in an oral tradition. Although they possess their own script, they did not historically cultivate a written literary culture. Consequently, much of the Tuareg worldview has been recorded and interpreted by external observers.

Traditionally, the linguistic image of the Tuareg world was shaped by values inherent to their nomadic lifestyle. However, as many Tuaregs have transitioned to settled living, increasingly participating in urban life and digital spaces, their oral culture has found new written forms. Social media platforms—most notably Facebook—now serve as venues where Tuaregs articulate their voices in writing, often through song lyrics, personal reflections, and diverse multimodal content. For practical and technological reasons, these expressions are predominantly composed in European languages or Arabic, rather than in the Tuareg language.

This study examines the linguistic, multimodal, and contextual content shared online by Tuaregs who no longer follow a nomadic way of life. It investigates how key concepts rooted in traditional

discourse—once closely linked to nomadic values—are preserved, transformed, or omitted in today's digital communication. By comparing these modern expressions with earlier records, the study seeks to shed light on the evolving linguistic image of the Tuareg world and the ongoing renegotiation of Tuareg collective identity.

Dominika **KIESZKOWSKA**

Uniwersytet Warszawski
d.kieszkowska@student.uw.edu.pl

Kobieta w świetle współczesnych definicji słownikowych

Przedmiotem mojego referatu będzie przedstawienie wyników analizy danych systemowych dotyczących leksemu kobieta. W swoim badaniu skupię się porównaniu definicji pochodzących ze współczesnych słowników polszczyzny ogólnej (SJPDor, SJPSzym, PSWP, SWJPDun, ISJP, USJP, WSJP). Moim celem jest próba zrekonstruowania obrazu KOBIECY wyłaniającego się z proponowanych przez redaktorów artykułów hasłowych, a także sprawdzenie czy obraz ten na przestrzeni ponad pięćdziesięciu lat się zmienił (1).

Wedle założeń lubelskiej szkoły etnolingwistyki, wypracowanych podczas prac nad „Leksykonem aksjologicznym Słowian i ich sąsiadów”, do rekonstrukcji konceptu potrzebne są trzy typy danych: systemowe, ankietowe i tekstowe (tzw. S–A–T) (Bartmiński 2015). Grupa relewantnych danych systemowych obejmuje m.in. informacje gramatyczne, pola semantyczne (synonimy, antonimy, hiper- i hiponimy), etymologię czy frazeologizmy, ja w swoim wystąpieniu skupię się na integralnym znaczeniu słów (Bartmiński 2010). Uwzględnię zarówno strefę jądrową definicji, jak i towarzyszące cytaty oraz kolokacje, które ujawniają cechy kulturowo przypisywane kobietom. W ślad za Jerzym Bartmińskim przyjmuję, że słownictwo nie jest neutralnym systemem nazw, ale dynamicznym inwentarzem kultury, który rejestruje zmiany w świadomości społecznej (Bartmiński 2010).

Leksem kobieta najczęściej definiowany jest jako ‘dorosła osoba płci żeńskiej’, jednak nowsze słowniki (PSWP, ISJP, USJP, WSJP) notują także znaczenie potoczne: ‘żona’ lub ‘kochanka’, często występujące z zaimkiem dzierżawczym („moja kobieta”, „jego kobieta”), co podkreśla aspekt posesywności. Utrwalone przez leksykografów kolokacje i frazeologizmy obrazują KOBIECĘ m.in. przez pryzmat atrakcyjności fizycznej (piękna, zgrabna, seksowna), seksualności (kobieta z przeszłością, kobieta lekkich obyczajów), funkcji rodzinnych i społecznych (matka, żona, ciężarna, pracująca), cech intelektualnych (inteligentna, mądra, wykształcona) oraz postulatów emancypacyjnych (prawa kobiet, równouprawnienie, kongres kobiet).

Przykłady podawane przez leksykografów mają walor reprezentatywny – mają być zapisem tego, co uchodzi za typowe według przeciętnego użytkownika języka. Oprócz propozycji redaktorów (np. w PSWP), część egzemplifikacji pochodzi z tekstów literackich (SJPDor, USJP), a w przypadku WSJP – z korpusów języka polskiego (NKJP i KWJP) i internetu. Badanie kolokacji pojawiających się

w słownikach daje zatem dostęp do szerszego materiału badawczego, obejmującego dane z tekstów tworzonych przez wielu użytkowników polszczyzny.

(1) Pierwszy tom SJPDor został wydany w 1958, a początek prac nad WSJP datuje się na 2007 rok. Przyjmuję zatem, że między pierwszą a ostatnią próbą stworzenia artykułu hasłowego kobieta mogło minąć ponad 50 lat.

Małgorzata KORNACKA

Uniwersytet Warszawski
m.kornacka@uw.edu.pl

18-wieczna epistolarna ekspresja jednej osoby w trzech językach - na podstawie polskich, łacińskich i francuskich listów Filipa Orlika

Celem wystąpienia jest prześledzenie, czy ta sama osoba posługując się różnymi językami sięga po analogiczne ekspresyjne wyrażenia obrazowe i podobnie je stopniuje używając przysłówków stopnia i miary, sufiksów gradacyjnych itp.

Materiału językowego dostarczył 18-wieczny diariusz Filipa Orlika zawierający m.in. polskie, łacińskie i francuskie listy hetmana. W wystąpieniu zamierzam skupić się na dwóch tematycznych grupach wyrażen ekspresyjnych: (1) wyrażenia bólu/ rozpacz, (2) wyrażenia oddania adresatowi.

Ilona KOUTNY

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
ikoutny@amu.edu.pl

Language and culture in the framework of Hungarian studies

A high level of language knowledge also implies cultural competence in a given language. The choice of a formulation of a question or answer depends on the situation, differences between the partners and cultural norms. Some cultural dependent expressions can be taught during language lessons, but a systematic treating of the cultural ingredient in language use, in a larger sense the linguistic worldview is welcomed in a dedicated course.

The 2-semester course Language and culture was regularly offered in the master's program of Hungarian philology along with pragmatics, both taught by the author. The first course encompassed theoretical approaches to culture, from the relation of language and culture, the linguistic worldview to practical analyses of the fields of colors, animals, plants, nature, the human body, family, emotions in Hungarian and differences with Polish in order to arrive to the

intercultural communication among the representants of the two cultures, also to the linguistic worldview of Hungarians. The phraseology in these field enriched the linguistic and cultural competence of the students. Forms and problems of sexism in language, linguistic aggression, euphemisms and taboos in the language also appeared among the topics.

The students had to read almost one paper on their given topic, analyze their own experiences in Hungary and articulate the differences with the Polish culture and language use, to present these during the lessons, and after the discussions to hand in a written essay. A dozen master's theses (in Hungarian) was born from these topics. The author also investigated some topics and published papers (on colors, animals, plants, family, friendship in Hungarian).

Edyta **KWIATKOWSKA**

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
edyta.kwiatkowska@amu.edu.pl

Transferencia cultural y adaptación lingüística: la voz de Jacek Kaczmarski en Cuba

La comunicación explora cómo canciones de protesta del cantautor polaco Jacek Kaczmarski han sido reinterpretadas y traducidas al español por artistas Independientes cubanos quienes adaptaron letras originales de Kaczmarski a contextos cubanos actuales. Se enfatiza la dimensión lingüística de la traducción poético-musical y cómo se produce una transferencia cultural: las letras de la Polonia comunista adquieren nuevos significados como discurso de resistencia bajo el régimen castrista. El estudio incluye un análisis comparativo de letras ("Mi escuela"), ilustrando cambios semánticos y pragmáticos. Se discuten implicaciones para los estudios de contacto cultural y la re-adaptación musical.

Josip **LASIĆ**

University of Zadar, Croatia
jlasic22@unizd.hr

Heritage Language in a New Digitized Format – Croatian Vernaculars from New Zealand

The scientific project of the Croatian Science Foundation Speeches of The Makarska Littoral – Synchrony and Diachrony (cro. Govori Makarskoga primorja – sinkronija i dijakronija) [GoMaPri] (2017–2021), alongside dialectological and sociolinguistic research of the coastal and inland

areas surrounding Mount Biokovo, also encompassed the study of speech among the emigrant population originating from this region and settled as far afield as New Zealand. Previous research confirmed that, from the late 19th century onward, several waves of emigration to New Zealand were primarily composed of inhabitants from this geographic area (Čizmić 1981; Banović 1988; Božić Vrbanić 2018). Preliminary findings from the GoMaPri project further confirmed the existence of a visible community in New Zealand—descendants of settlers from the Biokovo region—still present nearly a century and a half after initial migration (Dragicevich 2017; Kurtović Budja & Lasić 2021). This paper presents the complex dynamics of a seven-year scientific investigation focused on collecting, documenting, and describing the preserved Croatian heritage dialects among descendants in New Zealand. Over the various phases of the project, it became evident that linguistic research of this kind requires an interdisciplinary approach spanning multiple domains within the social sciences and humanities. In line with this research experience, the aim of this paper is to outline the methodological shifts that occurred throughout the seven-year study—initiated serendipitously in 2017 with the discovery of a family photograph, and culminating in 2025 with the digital archiving of preserved Croatian dialects from New Zealand.

Zuzanna ŁOJKO

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
zuzanna.lojko@amu.edu.pl

Język koreańskiej społeczności internetowej kobiet Yeodultok

Początek badań nad koreańskim językiem Internetu (kor. tongsineo, 통신어) przypada na I dekadę XXI wieku, kiedy to znacząco wzrosło korzystanie z komunikacji zapośredniczonej przez komputer. Obecnie w Korei Południowej językiem Internetu posługuje się na co dzień około 97% ludności, reprezentującej różne grupy wiekowe i klasy społeczne. Podobnie jak w świecie rzeczywistym, internauci tworzą w przestrzeni wirtualnej społeczności, zrzeszające osoby m.in. o podobnych zainteresowaniach, poglądach czy tej samej płci. Wspólnoty te często wykształcają swój własny język, który rozwija się pod wpływem rodzaju platformy internetowej, na której społeczność się komunikuje, cech charakterystycznych jej członków. Lekty poszczególnych społeczności internetowych mogą być postrzegane jako odmiany języka Internetu, ponieważ występują w nich elementy właściwe jedynie danej zbiorowości. Z jednej strony wywołują poczucie wyobcowania wśród nienależących do społeczności internautów, z drugiej wzmacniają więzi między jej członkami. Mimo że pierwsze społeczności internetowe powstały na początku XXI wieku, koreańscy socjolingwiści nie poświęcili dotychczas ich językom wiele uwagi.

Tematem referatu jest charakterystyka leksyki języka koreańskiej społeczności internetowej kobiet, zbudowanej wokół podcastu Yeodultok (kor. 여돌톡). Wystąpienie koncentruje się na neosemantyzmach i neologizmach, na których podstawie omówione zostaną cechy języka badanej społeczności. W analizie wykorzystane zostaną wyróżnione przez Lee Jeong-boka funkcje języka Internetu – ekonomiczność (kor. gyeongjeseong, 경제성), ekspresywność (kor.

pyohyeonseong, 표현성), solidarność (kor. yudaeseong, 유대성), zabawa (kor. orakseong, 오락성) i wyzwolenie (kor. simnijeok haebangseong, 심리적 해방성). Bazę materiałową stanowią wybrane odcinki podcastu Yeodultok i komentarze członków społeczności, publikowane pod odcinkami na platformie streamingowej Podbbang (kor. 팟뱅).

Katerina **MAADLA**

Tallinn University
kmaadla@tlu.ee

Will this doctor speak my language? Linguistic accomodation practices in Estonian healthcare

In Estonia linguistic landscape has always been diverse, and dominant languages changed within periods of foreign occupations. What comes to translation or interpreting, it was not previously considered as a viable professional practice to ensure understanding in public services, except translations into Estonian from other languages (Van Doorslaer & Loogus, 2020).

In the context of distrust towards official healthcare information among non-Estonian communities (Escudero & Maadla, 2023), healthcare interpreting has never been recognised as a professional practice. That means that provision of public healthcare services in languages other than Estonian relies on the intent of the interlocutors to use the languages in their linguistic portfolio or rely on the assistance of other staff members. I argue that linguistic accommodation practices can be guided by the level of translation awareness. In my research, I define this concept as the recognition of the nature, role, and function of translation at both institutional and interactional levels.

In this presentation I will briefly explore the reasons for providing information in non-official languages and the different communication methods used to overcome language barriers. The study follows a four-step approach: (1) policy document analysis on healthcare translation and interpreting; (2) interviews with senior healthcare officials across Estonia; (3) questionnaires for healthcare professionals; and (4) focus groups identifying barriers for non-Estonian speakers.

Homeira **MORADI**

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
homeira.moradi@amu.edu.pl

New Horizons for Mazandarani - from Folklore to the App Store

Despite the absence of official recognition, the Mazandarani language is subject to a growing range of digital preservation and promotion initiatives. These encompass both grassroots activities by local content creators and institutional projects. On social media platforms and YouTube, creators from Mazandaran disseminate materials in Mazandarani—ranging from vlogs and music to regional news—thereby fostering intergenerational language transmission. Parallel efforts focus on the digitization of literature and folklore; local organizations and enthusiasts develop e books, online archives, and collections of traditional texts, songs, and tales. Academic engagement, particularly at universities such as the University of Mazandaran in Sari, includes linguistic research, the production of online grammars and dictionaries, and collaborations with international institutions for classification and documentation purposes. Niche educational applications are also emerging, including language games and quizzes designed for children. Notable examples comprise a Mazandarani–Persian dictionary app for Android, Telegram channels and bots offering daily vocabulary and interactive exercises, YouTube-based instructional series, and university led digitization projects that provide recordings, PDFs, and interactive lexicons.

Nevertheless, these developments face considerable constraints, chiefly the lack of institutional support stemming from the language’s unofficial status, the dominance of Persian in education, the media, and professional contexts, and socio-demographic factors such as migration and urbanization that reduce the use of Mazandarani in daily life. The analysis indicates that, while the scope of these undertakings remains limited, their diversity represents a meaningful potential for safeguarding the region’s linguistic heritage.

Stanisława **NIEBRZEGOWSKA-BARTMIŃSKA**

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
stanislawa.niebrzegowska-bartminska@mail.umcs.pl

Lubelska etnolingwistyka kognitywna – nie tylko ludowa

Etnolingwistyka jako dyscyplina lingwistyczna bada relację język a kultura na dwóch poziomach: język ludowy a kultura ludowa oraz język standardowy a kultura ogólnonarodowa. Ze względu na podmiotowy charakter badań mówi się, że etnolingwistyka jest dyscypliną o tożsamościach wspólnotowych, kluczem do mentalności i świata wartości określonej wspólnoty językowo-kulturowej. Od pewnego czasu w odniesieniu do zakresu badań etnolingwistycznych stosowane są trzy określenia: etnolingwistyka ludowa, narodowa i porównawcza, utożsamiające trzy subdyscypliny z odpowiednimi kręgami badań – o charakterze ludowym, narodowym, ponadnarodowym. W niektórych kręgach jednak – przedmiot badań etnolingwistyki lubelskiej – wciąż kojarzony jest jedynie z kręgiem pierwszym, a widzenie dyscypliny z jej ukierunkowaniem jedynie na badania „ludowości”. Udział w takim postrzeganiu badań lubelskiej etnolingwistyki kognitywnej (LEK) miał Janusz Anusiewicz, który w swojej książce *Lingwistyka kulturowa* (1994) zawęził przedmiot badań etnolingwistyki lubelskiej do gwar i folkloru.

W referacie zaprezentowane zostaną typy badań realizowanych w ramach LEK, stosowana metodologia zaproponowana przez Jerzego Bartmińskiego i zoperacjonalizowana przez jego współpracowników i naśladowców.

Natalia **PADŁO**

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
nataliapadlo18@gmail.com

Zmiana języka koreańskiego przez komunikację cyfrową. Rekonesans

Wraz z dynamicznym rozwojem technologii cyfrowych oraz zmianami w sposobach komunikacji międzyludzkiej, ewoluuje również język. Język koreański, będący przedmiotem niniejszej analizy, cechuje się bogactwem skrótów, akronimów oraz tendencją do skracania wypowiedzi, szczególnie w przestrzeni cyfrowej. Korea Południowa, jako jedno z najbardziej zaawansowanych cyfrowo społeczeństw na świecie, doświadczyła gwałtownego wzrostu popularności komunikatorów internetowych i mediów społecznościowych już na początku XXI wieku. Rozwój komunikatorów internetowych i mediów społecznościowych sprawił, że użytkownicy dążą do jak najszybszego przekazywania informacji oraz dotarcia do szerokiego grona odbiorców. W rezultacie powstał rozbudowany zasób slangu internetowego, używanego powszechnie w komunikacji online, a jednocześnie często nieobecnego w języku oficjalnym. Celem niniejszego badania jest analiza współczesnego slangu internetowego w Korei Południowej, ze szczególnym uwzględnieniem jego związku z intensywnym rozwojem technologicznym i cyfryzacją społeczeństwa. Badanie pozwala wykazać, że język koreański, pod wpływem upowszechnienia się komunikatorów oraz forów internetowych, uległ dynamicznej ewolucji. Zmiany te są na tyle znaczące, że dla starszych pokoleń zrozumienie języka używanego przez młodsze generacje w przestrzeni cyfrowej bywa dużym wyzwaniem. Analiza zaznacza również, że proces cyfryzacji odegrał istotną rolę w kształtowaniu współczesnych form komunikacji językowej. Ponadto, w ramach analizy zostanie podjęta próba odpowiedzi na pytanie, czy zmiany językowe oraz powszechne użycie slangu internetowego mogą przyczyniać się do pogłębiania dystansu komunikacyjnego i społecznego między przedstawicielami różnych pokoleń. Referat ma na celu zwrócić uwagę, że poruszony temat wymaga dalszych badań.

Słowa kluczowe: język koreański, Korea Południowa, cyfryzacja, ewolucja języka, slang

Natalia **PARADOWSKA**

Uniwersytet Warszawski
nparadowska.4@gmail.com

Palabras que actúan: el lenguaje ritual y los procesos cognitivos del México prehispánico

En la cultura nahua del México prehispánico, el lenguaje no era solo un método de comunicación, sino también un elemento esencial en los procesos cognitivos que permitían la conceptualización y construcción del mundo.

Entre sus estructuras destacaban los difrasismos, pares de lexemas que, al yuxtaponerse, aludían a un tercer significado, a menudo metafórico o metonímico, como in xochitl in yetl (“flor y tabaco”), que representaba la guerra (Dehouve 2014). Asimismo, se empleaban las series metonímicas o la definición por extensión, que consistían en la enumeración de diferentes objetos o acciones, aludiendo a un sujeto no mencionado directamente, como tizatli, ihuitl (“yeso, pluma”), que evocaban al sacrificado mediante la enumeración de sus atributos rituales (Dehouve 2014). Otro recurso frecuente era la polisemia de ciertas palabras, por ejemplo ixiptla, que significaba “rostro”, “representante” y “encarnación” (de un dios), entre otros (Carreón Blaine 2014).

El objetivo de esta ponencia es mostrar cómo estos tropos funcionaban como herramientas cognitivas que estructuraban la comprensión del mundo, especialmente en los rituales. Partiendo de la propuesta de Dehouve de que las metáforas del lenguaje se manifestaban físicamente en objetos y actos rituales y que así lo “ponían en acción” (Dehouve 2014), se profundizará la comprensión de la interacción entre el lenguaje y los actos rituales en la construcción de la realidad. Con base en fuentes primarias como códices prehispánicos y testimonios coloniales, se presentará cómo los tropos lingüísticos se reflejaban en los elementos ceremoniales.

Los rituales nahuas eran no solo eventos religiosos, sino sobre todo espacios del intercambio energético entre humanos y entes sobrenaturales, imprescindible para el equilibrio del mundo. En este contexto, el lenguaje actuaba como un componente activo del ritual, materializando la cosmovisión mediante los tropos lingüísticos.

Valentina PÂRJOL

University of Bucharest
valentina.parjol@lts.unibuc.ro

Unveiling the First Letter: Apophatic Theology in Ibn Arabi's Kitabu al-Alif

The paper we propose is part of an ongoing doctoral research and has at its core Ibn Arabi's work Kitabu al-Alif, referring directly to the Arabic text. The work does not seem to enjoy many translations into any widely spoken international language, nor any exegetical attention in the secondary literature concerning the great medieval thinker's oeuvre - it is mentioned only in the lists of works attributed to the Andalusian author, the most comprehensive of which is that compiled by Osman Yahya. Yahya's extraordinary contribution includes cataloging all of Ibn Arabi's works and identifying the chain of possessors and transmitters of the manuscripts, which enables researchers to assess the documents in accordance with their demonstrated degrees of authenticity. Setting aside the obstacles described above - namely the scarcity of secondary sources and existing translations - rendering this work into Romanian becomes essential, as it represents a corollary of Ibn Arabi's conception of apophatic (negative) theology. According to Osman Yahya, it is a work composed during the final part of Ibn Arabi's life and activity, while he was in Damascus. Thus, this text encapsulates and crowns the teachings he imparted to his disciples throughout his life. As the author himself states: without alif there is no ba, meaning that in order to grasp the depths of his thought as a whole, it becomes urgent to first attend to what Ibn Arabi regarded as the point of emergence of all other teachings - the unity of the Divine.

Elizaveta PROKOPOVICH

Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
elizaveta.prokopovich@uken.krakow.pl

Teaching Russian, Portraying Culture: A Multidimensional Study of the Soviet Animated Series "Speech Situations" (1979)

In the distant 1979, as the era of "developed socialism" was drawing to a close, the Pushkin State Russian Language Institute commissioned an animated mini series entitled Speech Situations («Речевые ситуации»), directed by Vladimir Arbekov. Originally conceived as a supplementary audiovisual tool to develop oral skills in early-stage language students of the Institute, the series ultimately transcended its academic roots. It was released on videocassette, and reached a far broader public.

Determining the extent to which authentic animated content was employed in foreign language instruction during the 1970s and 1980s proves difficult – technical limitations likely constrained its use. The only globally recognized animated series designed expressly for pedagogical purposes was the BBC's Muzzy in Gondoland, whose first episode appeared in 1986, that is, seven years later, and targeted primarily children rather than adults. Thus, we can confidently contend that the five episodes of Speech Situations constitute a unique phenomenon in European animation of that era – and arguably in the decades that followed.

An indirect testament to its popularity is the publication in 1987 – eight years later – of Welcome!, a didactic textbook based on the series. This volume included a variety of exercises for practicing and reinforcing the linguistic material presented in the animation.

The present study sets out to analyze the mini series from three perspectives. First, from a glottodidactic standpoint, considering its value as a tool for developing oral language skills. Second, from the perspective of animation history, by defining its genre and examining how its aesthetics align with the main trends in Soviet animation of the time. Third, through a cultural-anthropological lens, exploring which cultural elements are emphasized by both verbal and visual means, and which aspects of social relations are foregrounded. Furthermore, the study examines how a foreign learner—specifically, an American—is portrayed interacting with this unfamiliar environment.

Iryna **PROTSYK**

Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki we Lwowie
iryna.protsyk@lnu.edu.ua iprotsyk@ukr.net

Socjolekt ukraińskich kibiców piłkarskich

Na przełomie XX i XXI wieku ukształtował się socjolekt jednej z najbardziej masowych subkultur w Ukrainie – kibiców piłkarskich. Ma on wiele wspólnego ze slangiem młodzieżowym, ale duży procent jego słownictwa powstał w środowisku kibiców i odzwierciedla specyfikę działalności społecznej przedstawicieli tej subkultury – wspólne zainteresowania kibicowaniem konkretnej drużynie piłkarskiej. Język środowiska kibicowskiego charakteryzuje się opozycją „własny – obcy (przyjaciół – wróg)”, która stanowi rdzeń językowego światopoglądu fanów piłki nożnej i jest ważnym składnikiem ich tożsamości. Znaczna część słownictwa kibiców to zapożyczenia z języka angielskiego. Socjolekt kibiców piłkarskich obejmuje również zapożyczenia intralingwistyczne – nazwy pojęć specjalnych z różnych systemów terminologicznych, które przekształciły swoje znaczenia w wyniku derywacji semantycznej. W mowie kibiców piłkarskich często używane są leksemy utworzone za pomocą ekonomii językowej, czyli redukcji wyrazów. Takie nominacje z socjolektu kibicowskiego, oprócz pojemności semantycznej i ekonomii środków, przyciągają uwagę swoim zabarwieniem emocjonalnym i ekspresywnym, co jest bardzo ważne w komunikacji kibicowskiej.

Zmiany społeczno-polityczne w Ukrainie w latach 2013–2014 – Narodowa Rewolucja Godności i początek rosyjskiej inwazji – doprowadziły do transformacji w werbalnym i niewerbalnym zachowaniu ukraińskich fanów piłki nożnej. Agresja słowna wobec grup kibiców rywalizujących klubów została zastąpiona otwartym rozejmem między kibicami wszystkich ukraińskich klubów, który trwa do dziś. Teksty folklorystyczne kibiców – przyśpiewki, hasła, pieśni – wyszły poza społeczność kibiców i rozprzestrzeniły się w społeczeństwie jako hasła protestacyjne i pieśni oporu podczas masowych akcji na rzecz jedności państwa. Kibicowska „Piosenka o Putinie” stała się środkiem karnawalizacji w propagandowej wojnie Ukraińców przeciwko rosyjskiej agresji. Wraz z wybuchem wojny rosyjsko-ukraińskiej wielu fanów stanęło w obronie swojej ojczyzny. Pozwoliło to ukraińskiej opinii publicznej spojrzeć na społeczność fanów z innej perspektywy – jako na konstruktywną siłę.

W ostatnim czasie słownictwo fanów piłki nożnej rozszerzyło zakres swojego zwykłego funkcjonowania i zostało włączone do tekstów w stylu artystycznym współczesnych ukraińskich autorów, co wskazuje, że pisarze są zainteresowani subkulturą i słownictwem społecznym fanów piłki nożnej.

Yousra **ROUCHDI**

University of Bucharest
yousra.rouchdi@lls.unibuc.ro

Exploring Gender in Romanian and Arabic: A Contrastive Grammar Perspective

Grammatical gender is a fundamental linguistic category that influences not only agreement and syntactic structure, but also cognitive processes and language perception. This study offers a contrastive analysis of gender assignment and agreement in Romanian and Arabic – two languages that, while genealogically distant, display intricate systems of nominal classification. Romanian, an Indo-European language, features a three-gender system (masculine, feminine, and neuter), with gender acting as a fixed, lexically encoded property. Arabic, a Semitic language, relies on a binary gender system (masculine and feminine) marked across a wide range of grammatical categories, including verbs, adjectives, and pronouns, with plural agreement patterns often based on animacy and humanness hierarchies.

The paper explores both the formal and semantic criteria that govern gender assignment in each language, drawing attention to the complex interaction between morphology, syntax, and referential properties. Special focus is given to ambiguous and non-canonical cases, such as neuter nouns in Romanian or non-human plurals in Arabic, which reveal underlying typological differences.

Beyond structural differences, this study explores the teaching implications for second language learning. Gender often poses a significant challenge, especially when the target language's

gender system differs from the learner's native language. By analysing how Romanian and Arabic express gender and highlighting common learner difficulties, the research offers insights into effective teaching strategies that consider both grammatical and cognitive factors.

Overall, this contrastive analysis deepens our understanding of gender as a cross-linguistic phenomenon, shedding light on its structural, semantic, and pedagogical dimensions. The findings aim to support more informed and targeted approaches to teaching gender in second language contexts involving Romanian and Arabic.

Alena RUDENKA

Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk
alena.rudenska@ispan.edu.pl

Przestrzeń, droga, skrzyżowanie w językowym obrazie świata Białorusinów i Ukraińców

Raport „Przestrzeń, droga, skrzyżowanie w językowym obrazie świata Białorusinów i Ukraińców” mówi o przestrzennej metaforze kognitywnej, która nie tylko przenika nasze myślenie, ale je kształtuje. Zbadano sposób przedstawienia tej metafory, w szczególności pojęć „droga, ścieżka, skrzyżowanie” w języku pisanym Wielkiego Księstwa Litewskiego – „prostej mowie”. W raporcie zbadano materiał ze słowników historycznych białoruskiej i ukraińskiej wersji „prostej mowy”. Aby wykazać panchroniczność metafory przestrzennej, wykorzystano także współczesne materiały, w szczególności żargon komputerowy.

Diana SANIEWSKA

Uniwersytet w Białymstoku
d.saniewska@uwb.edu.pl

O kobiecie, która zamieszkała w krainie Afazji. Obraz „utrąty języka” w świetle etnolingwistyki kognitywnej

W referacie analizuję – lapidarną, ale semantycznie gęstą – afazjografię Karoliny Wiktor „Wotgą przez Afazję” będącą zapisem doświadczenia udaru, afazji, jej dynamiki oraz życia z zaburzeniami afatycznymi rozumianymi jako „spowodowane organicznym uszkodzeniem odpowiednich struktur mózgowych częściowe lub całkowite zaburzenie mechanizmów programujących czynności mowy u człowieka, który już uprzednio opanował te czynności” (Maruszewski, 1966:

98). Uwagę skupiam na przesunięciach w obrazowaniu choroby – zastąpieniu tradycyjnej metafory wojny przez metaforę podróży, którą wypełniają konceptualizacje przestrzenne i ontologiczne oraz autorska kosmogonia: Afazja jako kraina, która powstaje po wybuchu mózgu dzięki mocom poznawczym artystki odbudowującej swoją tożsamość. Są one oparte na organicznych komponentach doświadczenia afazji, co pozwala mi przyjrzeć się także zależności między sposobem metaforyzowania a miejscem uszkodzenia mózgu. Tak zarysowana tematyka wpisuje moje rozważania w krąg badań etnolingwistyki kognitywnej oraz neurolingwistyki.

Larysa **Shevchenko** & Dmytro **DERGACH**

Kyiv national Taras Shevchenko university
dimyla_philolog@ukr.net

Stylistic collaborations in the social media discourse

The language and functions of social media represent a dynamic and rapidly evolving mode of communication shaped by technological affordances, social practices, cultural trends and values. The investigation explores the stylistic code of social media through the lens of functional tendency to innovation, emphasizing how communicative needs and platform constraints catalyze linguistic creativity and transformation according to the different stylistic collaborations in this type of discourse. Grounded in functional stylistics and medially linguistic theory, the study examines how social media users innovate to fulfill pragmatic nature of social media such as entertainment, education, humor etc. in one text. Platforms like Facebook, X, TikTok, Instagram, and others encourage linguistic economy, multimodality, visual and verbal hybridity, resulting in dynamics of creolized content, new grammatical forms, lexical blends, emojis, memes, and paralinguistic markers (e.g., hashtags, abbreviations). These innovations, while seemingly informal or ephemeral, reflect deeper structural shifts in how language is used and understood in digital contexts of social media.

The functional tendency to innovation highlights that linguistic change is not arbitrary but emerges to meet evolving communicative demands. For instance, new communication forms and genre invariants are so current nowadays, users develop creative orthographies (e.g., “thx,” “smh”) and syntactic compressions to navigate character limits while maintaining expressivity. Moreover, non-standard spellings and code-switching often serve as markers of in-group identity or stance. This investigation argues that social media fosters a participatory linguistic environment where users act as both consumers and producers of emergent norms, accelerating innovation cycles. Drawing on recent corpus studies and discourse analysis, the findings suggest that the language of social media exemplifies a new paradigm of linguistic fluidity grounded in functionality and adaptability to the current social values and cultural patterns. By examining this evolving linguistic landscape, the study contributes to broader understandings of digital stylistics, language change, and the interplay between technology and communication. Ultimately, social media does not

degrade language but demonstrates its capacity for resilience and creativity under novel conditions in the dynamic space of culture.

Marius **SMETONA**

Vilnius University

marius.smetona@gmail.com

The Semantic Field of the Concept "Dog" According to the Dictionary of the Lithuanian Language

As an animal, the dog, was important already in early Indo-European communities, and the lexeme itself developed independently in various languages. Today, with ongoing cultural evolution, the attitude towards pets in general is also changing. These changes are likely to begin to be also reflected in the language, but this presentation will not address them. Research on the concept dog should begin with the dictionary material, which reveals the general foundation upon which this concept is built.

The Dictionary of the Lithuanian Language presents four meanings of the lexeme, but only the first defines the dog as an animal. Examples of this first meaning can be grouped into certain categories: neutral, positive, and negative aspects.

Neutral aspects include the dog's purpose, behaviour, appearance, references to its food, and others. Interestingly, in this group, there are quite a few examples that refer to actions related to providing services to humans, indicating a strong bond between dog and human. Positive aspects include traits such as being man's best friend, providing protection, and bringing joy. However, negative characteristics of dogs are also found in the dictionary material, for example, a bad smell. It is interesting to note that certain positive aspects can turn into negative ones: for instance, a dog's watchfulness is a positive trait, but while guarding, a dog might bite, attack, and then one may have to defend oneself.

The dictionary records the dog's character traits (noisiness, calmness, timidity); various sounds it makes (barking, whining, whimpering); appearance (drooping ears); size (a large dog is compared to a bear, calf, or horse), and others.

One of the most intriguing aspects is that the dictionary also places the dog in a mythological context. It is perceived as a kind of intermediary between this world and the world of the dead; between the present and the future. Even the dog's appearance can signify its relationship with the mythical, afterlife realm.

Essentially, it can be stated that there is not a single prototypical dog and they all differ in appearance and behaviour. Some evoke positive associations, others negative. A dog can bring joy, but it can also cause trouble; it may protect, but it can also harm. Although the dog is a companion, friend, and helper to humans, it is still not considered their equal. In Lithuanian a dog

does not die (Lith. miršta) (in human terms) but croaks, expires or dies like an animal (Lith. dvesia); it does not eat (Lith. valgo) but swallows greedily, gobbles, gulps (ėda).

Aline **VIVIAND**

Uniwersytet Wrocławski
aline.slawik@uwr.edu.pl

***Etnolingwistyka i semantyka dyskursu. Specyfika i
komplementarność dwóch współczesnych nurtów badań
językoznawczych***

Neohumboldtowska semantyka słowiańska, określana w Polsce mianem etnolingwistyki, jest bez wątpienia ważną dziedziną antropologiczną i językoznawczą w krajach słowiańskich. Jednak ten nurt wydaje się mieć niewiele wspólnego z jednym z dominujących obszarów badań językoznawczych w krajach francuskojęzycznych – analizą dyskursu.

Zgodnie z etnolingwistyką, znaczenie słów jest ściśle związane z określonym kontekstem kulturowym i dostrzegalne w różnych danych językowych, podczas gdy według semantyki dyskursu powinno być ono rozumiane w określonym kontekście społeczno-politycznym i analizowane w ramach wyodrębnionych typów dyskursu. Obecnie, w wyniku pozornych opozycji teoretycznych, każdy z tych nurtów badań semantycznych rozwija się niezależnie — a w konsekwencji badania semantyczne prowadzone w świecie francuskojęzycznym i słowiańskim rzadko się przecinają.

Niemniej jednak, metody badawcze, wyrażenia syntagmatyczne oraz analizowane korpusy są podobne: w centrum zainteresowania obu dyscyplin znajdują się wyrazy wieloznaczne, których podatność na różne interpretacje jest wykorzystywana we współczesnym dyskursie politycznym i medialnym. Najnowsze badania nad francuskim leksemem "démocratie" i jego polskim odpowiednikiem "demokracja" pozwolą nam ukazać specyfikę i możliwe komplementarności tych dwóch współczesnych nurtów badawczych.

Sandra **WAWRZYNIAK**

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
sandra.wawrzyniak@amu.edu.pl

Narrative Framings of the 2022 Munlochy Cloutie Well Controversy

This paper examines the dominant discursive frames—“narratives”—that emerged during the 2022 controversy surrounding the unauthorized cleanup of the Munlochy Cloutie Well. Framed within heritage, folklore and language the analysis identifies five key narratives: desecration, environmental pragmatism, heritage governance, neo-spiritual reflexivity, and media spectacle. These frames highlight how competing values—sacred customary practice, ecological stewardship, community agency, spiritual dynamism, and media representation—contested the meaning of the well and its future.

Paulina **WIŚNIEWSKA**

Uniwersytet Warszawski
p.wisniewska12@student.uw.edu.pl

Profilowanie pojęcia PROSTOTY na podstawie analizy szeregów synonimicznych

1) „Naturalność, otwartość, szczerowość”, 2) „funkcjonalność, praktyczność, bezproblemowość” czy 3) „ascetyczność, oszczędność, minimalizm” – każdy z tych trzech szeregów synonimicznych znajduje się w polu leksykalno-semantycznym PROSTOTY, lecz również każdy z nich realizuje to pojęcie w odmienny sposób.

Przedmiotem mojego zainteresowania są synonimy leksemów „prosty” i „prostota”. Celem badania, którego wyniki przedstawię w ramach referatu, jest wyłonienie profili pojęcia PROSTOTY poprzez pogrupowanie synonimów w szeregi o najbardziej zbliżonym znaczeniu i opisanie najistotniejszych komponentów semantycznych tych grup wyrazów. Szczególnie interesującym mnie rodzajem synonimów będą synonimy kognitywne, które – jak wskazuje Dorota Filar (2010) – dają „możliwość ujmowania rzeczy w różnych perspektywach, z różnych punktów widzenia”.

Profil i profilowanie to kategorie należące do aparatu metodologicznego etnolingwistyki, opisane w szczególności przez Jerzego Bartmińskiego (1993a, 1993b). Pozwalają uchwycić różne warianty wyobrażenia przedmiotu ustabilizowane w danej wspólnocie językowej. Analiza relacji w polu leksykalno-semantycznym (tu w szczególności analiza relacji synonimicznych) pozwala zaobserwować wielokierunkowość w konceptualizacji PROSTOTY oraz odnotować, jak różne obrazy zakodowane są w semantycznej strukturze wyodrębnionych szeregów synonimicznych. Jest to element analizy danych systemowych, które – jako jeden z trzech filarów – stanowią

podstawę do rekonstruowania językowych obrazów pojęć przy użyciu metod i narzędzi wypracowanych w lubelskiej szkole etnolingwistyki.

Wyniki analizy relacji synonimicznych rzeczownika „prostota” i przymiotnika „prosty” oraz wyróżnione profile świadczą o ambiwalencji aksjologicznej cechy czy wartości, jaką jest PROSTOTA. Ujawnia się to w szczególności w analizie szeregów synonimicznych leksemu „prosty”, gdyż – obok takich szeregów jak 1) „jasny, zrozumiały, klarowny, czytelny” czy 2) „przeciętny, zwykły, zwyczajny, szeregowy” – możemy wyróżnić szereg synonimiczny obejmujący m.in. takie leksemy jak 3) „prymitywny, nieobyty, nieoświecony, prostacki” (odnoszące się głównie do człowieka).

Aleksey YUDIN

Ghent University (Belgium) / Uniwersytet w Gandawie (Belgia)
Oleksiy.Yudin@UGent.be

Obraz Bohdana Chmielnickiego w Wikipedii w różnych językach

Bohdan Chmielnicki jest jedną z najbardziej kontrowersyjnych postaci w historii Europy Wschodniej. Na Ukrainie i w Rosji znajdują się jego pomniki, ale trudno sobie je wyobrazić w Polsce. W ukraińskiej historiografii Chmielnicki przedstawiany jest jako przywódca wojny narodowo-wyzwoleńczej z Polską o utworzenie niepodległego państwa ukraińskiego. Pod koniec wojny popełnił strategiczny błąd, wchodząc w sojusz z carem Moskwy, co doprowadziło do ponownego zniewolenia Ukrainy. W radzieckiej i rosyjskiej narracji historyczno-patriotycznej pojmowany jest jako wielki zjednoczyciel Ukrainy z Rosją, a przywrócenie jedności Rusi pod rządami moskiewskiego cara uchodzi za główny sens działalności Chmielnickiego, jego misję historyczną. Obie tradycje historiograficzne przejęły z radzieckiej historiografii nacisk na społeczny charakter powstania, na walkę uciskanych Ukraińców z ich polskimi ciemiężycielami. W polskiej narracji historycznej Chmielnicki jest przywódcą krwawego powstania kozackiego, które doprowadziło do zamordowania wielu tysięcy Polaków. Dla historiografii żydowskiej Chmielnicki jest oczywiście przywódcą ukraińskiego powstania przeciwko Polsce, ale przede wszystkim wielkim wrogiem narodu żydowskiego. Porównywany jest do Hitlera, a wojnę, której przewodził, nazywa się niekiedy pierwszym Holokaustem. We wszystkich wersjach tej historycznej narracji rzadko wspomina się o religijnym charakterze powstania (walce prawosławnych z katolikami, zwłaszcza jezuitami, i Żydami). Nie pojawia się też pytanie o tożsamość powstańców i samego Chmielnickiego (widzieli siebie głównie jako Kozaków? prawosławnych? Rusinów?). W referacie porównam profilowanie wizerunku hetmana w Wikipedii w języku polskim, rosyjskim i ukraińskim, a także w językach zachodnioeuropejskich i hebrajskim. Porównam opisy i oceny: a) osobowości i biografii Chmielnickiego, b) charakteru powstania, któremu przewodził, c) zjednoczenia Lewobrzeżnej Ukrainy z Rosją oraz d) masowych mordów na Polakach i Żydach.

Katarzyna **ZAGÓRSKA**

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
katarzyna.zagorska@amu.edu.pl

Jadwiga Zamoyska i Władysław Szymborska w wybranych przekazach medialnych. Lokalność a narracje kulturowe

Referat stanowi pragmatyngwistyczną refleksję nad mediami lokalnymi i ich narracjami na temat Jadwigi Zamoyskiej i Władysława Szymborskiej, związanych z Kórnikiem. Materiał stanowią wydania dwutygodnika „Kórniczanin”, obejmujące 22 numery, z których wyeksцерpowano 72 artykuły i 35 reklam na temat patronek roku 2023 oraz okolicznościowych wydarzeń. Opisowi poddano inicjatywy kulturalne, edukacyjne i społeczne. Analiza treści potwierdziła faktograficzny, dziennikarski przekaz, a analiza językowa wykazała sposoby kreowania społecznych relacji i wzmacnianie tożsamości. Casus „Kórniczanina” potwierdza zasadność działania mediów lokalnych, informujących oraz integrujących odbiorców, stanowiących kronikę lokalnych wydarzeń.

Qi **ZHANG**

Beijing Elite Education Group
qizha@st.amu.edu.pl

Chinese Family: Kinship Terms and Cultural Values

This paper examines the significance of the family in Chinese culture and focuses on the unique role of kinship terms in both familial and social interactions. The Chinese kinship system is linguistically complex: it strictly distinguishes between paternal and maternal relatives, emphasizes generational seniority, and uses a refined vocabulary to encode hierarchical relationships within the family. Unlike English, where kinship terms are generally broad, Chinese provides specific terms that vary by gender, age, and parental lineage. For example, uncle and aunt in English do not differentiate between paternal and maternal sides, whereas Chinese distinguishes clearly with terms such as *jiùjiu* (mother’s brother) and *shūshu* (father’s younger brother).

This linguistic precision reflects the Chinese values of respecting elders and maintaining hierarchy, and it also extends into everyday communication: kinship terms are commonly used to address neighbors, acquaintances, or service staff, thereby creating an atmosphere of warmth and politeness. In English-speaking contexts, polite address is more likely to rely on surnames or formal titles (e.g., Mr., Mrs., Sir, Ma’am), which preserve formality but lack the sense of familial intimacy conveyed in Chinese. In contrast, the Chinese kinship system strengthens community bonds by treating non-family members as extended relatives.

In conclusion, the comparison with English highlights that Chinese kinship terms are not merely linguistic labels but cultural symbols that embody social values and collective belonging. Their differences provide valuable insights for intercultural understanding and communication.

Marharyta **ZHUIKOVA**

Wołyński Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki w Łucku
mzhujkova@gmail.com

Koncepcja „POMNIK” jako wyraz tożsamości narodowej i kulturowej (na podstawie eksperymentów psycholingwistycznych z udziałem respondentów polskich i ukraińskich)

Koncepcja „POMNIK” jako wyraz tożsamości narodowej i kulturowej (na podstawie eksperymentów psycholingwistycznych z udziałem respondentów polskich i ukraińskich)

Pomnik to szczególne miejsce w przestrzeni publicznej, obiekt stworzony w celu utrwalenia pamięci zbiorowej o wydarzeniach lub osobach. Tym samym pomnik staje się wyznacznikiem określonej tożsamości państwowej (jak w starożytnym Rzymie) lub narodowej (jak we współczesnych Włoszech). W warunkach kolonialnej lub totalitarnej zależności jakiejś wspólnoty etnicznej, pomnik pełni rolę ideologicznego znacznika – znaku nie własnych, lecz obcych wartości.

Stosunek użytkowników języka do pomników, wyróżnianie i rozumienie ich cech można prześledzić na podstawie eksperymentów asocjacyjnych. Do analizy wybraliśmy materiał z eksperymentów psycholingwistycznych przeprowadzonych z udziałem respondentów polskich i ukraińskich. Po pierwsze – pole asocjacyjne bodźca POMNIK ze słownika Romana Gawarkiewicza (Szczecin, 2008), po drugie – trzy pola asocjacyjne bodźca ПАМ’ЯТНИК, zbudowane na podstawie eksperymentów z różnych lat: od 1998 do 2025 roku.

Najbardziej wymownym parametrem świadczącym o stopniu wyrażenia tożsamości narodowej i kulturowej jest ta część pól asocjacyjnych, która dotyczy postaci, czyli konkretnych osób. W eksperymencie polskim postaci stanowiły około 8% pola asocjacyjnego. Najczęściej wspominano Mickiewicza, Kopernika, Piłsudskiego, Chopina.

Ukraińskie eksperymenty rejestrują znacznie wyższy poziom przywoływania postaci: w badaniu z lat 1998–1999 imiona osób stanowiły 21,5% pola, a w badaniu z lat 2017–2021 – 36%. W eksperymencie z lat 2023–2025 udział odniesień do osób w odpowiedziach na bodziec ПАМ’ЯТНИК wynosi około 29%. Najczęstszą reakcją we wszystkich ukraińskich eksperymentach było imię Tarasa Szewczenki.

Ogólnie rzecz biorąc, świadczy to o tym, że zarówno społeczeństwo polskie, jak i ukraińskie dąży do wizualnego utrwalania swoich postaci kulturowych i historycznych, które stanowią fundament tożsamości narodowej.

Jednak wyjaśnienia wymaga fakt, że bez wyjątku wszystkie pola asocjacyjne zawierają nazwisko Lenina. W ukraińskim badaniu z lat 1998–1999 to imię zostało wymienione 28 razy (6% pola), w badaniu z lat 2017–2021 odsetek ten spadł do 2,5%. W eksperymencie z lat 2023–2025 reakcja ta stanowi 3% pola. W badaniu Romana Gawarkiewicza i jego współpracowników, w którym respondentami były osoby w wieku studenckim, Lenina wspomniano 7 razy (około 1,5% pola). To mniej więcej tyle, ile wspomnień o Koperniku, ale nieco więcej niż o Chopinie, Piłsudskim i Kościuszcze.

Wzmianka o imieniu Lenina jako reakcji na bodziec POMNIK wydaje się dziwnym nieporozumieniem, ponieważ polscy respondenci mogli widzieć pomnik Lenina co najwyżej na zdjęciach lub wideo – wszystkie takie pomniki zostały bowiem usunięte w latach 90 XX wieku w procesie dekomunizacji kraju. Fakt ten można postrzegać jako głębokie przeniknięcie obcego elementu do świadomości narodowej i ogólnie jako dowód na to, jaką rolę odgrywają wizualne markery ideologiczne w kształtowaniu tożsamości narodowej.